

NOTEIKUMI APDROŠINĀŠANAI PRET UGUNI UN CITIEM RISKIEM Nr. UA 02

1. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums

- 1.1. **Apdrošinātājs** – „BALVA” Apdrošināšanas akciju sabiedrība.
- 1.2. **Apdrošinājumaņēmējs** – fiziskā vai juridiskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu ar Apdrošinātāju savā vai citas personās labā.
- 1.3. **Apdrošinātais** – apdrošināšanas līgumā (apdrošināšanas polisē) norādītā fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir apdrošināmā interese, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums un kurai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa.
- 1.4. **Apdrošinājuma summa** – apdrošināšanas līgumā noteiktā naudas summa, par kuru ir apdrošināts apdrošināšanas objekts. Apdrošinājuma summa var būt vienāda ar apdrošināšanas vērtību vai zemāka par to (zemapdrošināšana).
- 1.5. **Apdrošināšanas vērtība** – vērtība, kuru, savstarpēji vienojoties, nosaka Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs. Par apdrošināšanas vērtību var būt pieņemts viens no sekojošiem lielumiem:
 - 1.5.1. Atjaunošanas vērtība, ar ko saprot:
 - a) apdrošinot ēkas un būves – nepieciešamos izdevumus, lai veiktu ēkas (būves) būvniecību tādā pašā apjomā un kvalitātes;
 - b) apdrošinot iekārtas, mašīnas vai citu kustamo īpašumu, tāda pat izmēra un kvalitātes īpašuma izgatavošanas vai iegādāšanās vērtību, kāda ir pēc apdrošināšanas līguma apdrošinātam īpašumam.
 - 1.5.2. Faktiskā vērtība, ar ko saprot apdrošinātā īpašuma atjaunošanas vērtību, atskaitot nolietojumu. Nolietojuma pakāpi nosaka izejot no apdrošinātā īpašuma vecuma un tehniskā stāvokļa.
 - 1.5.3. Tirgus vērtība, ar ko saprot naudas summu, kuru apdrošinātais varētu saņemt apdrošinātā objekta pārdošanas gadījumā, piedāvājot to atklātā tirgū.
- 1.6. **Apdrošināšanas prēmija** – maksājums par apdrošināšanas objekta apdrošināšanu, kuru Apdrošinājumaņēmējam ir jāsamaksā Apdrošinātājam apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā un termiņos.
- 1.7. **Apdrošināšanas atlīdzība** – par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.8. **Pašrisks (Franšize)** – apdrošināšanas līgumā noteiktā zaudējumu daļa, kuru Apdrošinātājs neatlīdzina. Apdrošinātājs nosaka pašrisku kā absolūtā apmērā, tā arī procentos no zaudējuma summām. Pašrisks ir neapstrīdams un tiek piemērots katram apdrošināšanas gadījumam, t.i. tiek atskaitīts no apdrošināšanas atlīdzības par katru apdrošināšanas gadījumu.
- 1.9. **Apdrošinātais risks** – apdrošināšanas polisē paredzētais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.10. **Apdrošināšanas gadījums** – ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.11. **Apdrošināšanas noteikumi** – šajā dokumentā izklāstītie apdrošināšanas noteikumi, uz kuru pamata tiek noslēgts apdrošināšanas līgums.
- 1.12. **Apdrošināšanas līgums** – Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja vienošanās, saskaņā ar kuru Apdrošinājumaņēmējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas apdrošināšanas līgumā noteiktās saistības un Apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt Apdrošinātājam apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līgumam. Apdrošināšanas līguma neatņemamas sastāvdaļas ir: pietiekams īpašuma apdrošināšanai, apdrošināšanas polisē, apdrošināšanas noteikumi.
- 1.13. **Apdrošināšanas polisē** – dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver apdrošināšanas līguma pamatnoteikumus.
- 1.14. **Pietiekams īpašuma apdrošināšanai** – Apdrošinātāja noteikts dokuments, kuru Apdrošinājumaņēmējs iesniedz Apdrošinātājam, lai paziņotu būtisko informāciju, kas ir nepieciešama Apdrošinātājam apdrošināmā riska novērtēšanai un apdrošināšanas līguma noslēgšanai.
- 1.15. **Trešā persona** – jebkura juridiskā vai fiziskā persona, izņemot apdrošinājumaņēmēju, apdrošināto, apdrošinājumaņēmēju un/vai apdrošinātā darbiniekus, apdrošinājumaņēmēja un/vai apdrošinātā ģimenes locekļus, radniekus līdz trešajai pakāpei un personas, kas ir svainības attiecībās līdz otrajai pakāpei, uzņēmējsabiedrības dalībniekus un akcionārus, amatpersonas un pilnvarotas personas.

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. Apdrošināšanas priekšmets ir tiesiskās attiecības, kuras balstās uz pušu savstarpēju vienošanos – apdrošināšanas līgumu, saskaņā ar kuru apdrošinājumaņēmējs uzņemas pienākumu samaksāt apdrošināšanas prēmiju un izpildīt pārējos noteiktos pienākumus īpašuma apdrošināšanā pret uguni un pavadošiem riskiem, bet apdrošinātājs uzņemas pienākumu, iestājoties paredzētajam apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību personai, kura ir apdrošināta pēc apdrošināšanas līguma. Gadījumā, ja par apdrošināto pēc apdrošināšanas līguma kļūst nevis apdrošinājumaņēmējs, bet cita persona, tad ar apdrošināšanas līguma stāšanās spēkā brīdī daļa pienākumu par tā izpildi pāriet uz apdrošināto. Šajā gadījumā apdrošinājumaņēmējam ir pienākums pienācīgā veidā informēt apdrošināto par apdrošināšanas līguma noslēgšanu viņa labā, kā arī iepazīstināt pēdējo ar izsniegtās polises noteikumiem un šiem apdrošināšanas noteikumiem.

2.2. Apdrošināšanas objekts

Apdrošināšanas objekts saskaņā ar šiem apdrošināšanas noteikumiem ir apdrošināšanas polisē minētais īpašums. Par apdrošināšanas objektu var būt:

1) Ēkas

Ja apdrošināšanas objekts ir ēkas, tad tiek apdrošināti ēkas konstruktīvie elementi, ārējā un iekšējā apdare, inženierkomunikācijas (t.i. ūdensvada, kanalizācijas, apkures sistēmas; iekšējās ventilācijas un gaisa kondicionēšanas sistēmas; gāzes vadi; elektroinstalācija; ugunsdzēsības un apsardzes automātiskās sistēmas; lifti; apkures katli; radiator; sanitārtehnika), kas ir ēkas neatņemama sastāvdaļa.

2) Dzīvokļi / telpas

Ja apdrošināšanas objekts ir dzīvoklis/ telpas bez iekšējās apdares, tad tiek apdrošinātas ēkā esošas no pārējas ēkas daļas nošķirtas telpas, iekļaujot: sienas; iekšējās starpsienas; starpstāvu pārsegumus; logus; durvis; radiator; šajās telpās esošas ūdensvada, kanalizācijas, apkures, gāzes vadu, elektroinstalācijas un citu ar ēkas ekspluatāciju funkcionāli nedalāmi saistītu sistēmu daļas, izņemot iekšējo apdari šo noteikumu 3.4. punkta izpratnē.

Ja apdrošināšanas objekts ir dzīvoklis/ telpas ar iekšējo apdari, tad tiek apdrošinātas ēkā esošas no pārējas ēkas daļas nošķirtas telpas, iekļaujot: sienas; iekšējās starpsienas; starpstāvu pārsegumus; logus; durvis; radiator; šajās telpās esošas ūdensvada, kanalizācijas, apkures, gāzes vadu, elektroinstalācijas un citu ar ēkas ekspluatāciju funkcionāli nedalāmi saistītu sistēmu daļas, iekļaujot iekšējo apdari šo noteikumu 3.4. punkta izpratnē.

3) Telpu iekšējā apdare

Ja apdrošināšanas objekts ir telpu iekšējā apdare, tad tiek apdrošināti grīdas, griestu un sienu segums un sanitārtehnika.

4) Jaunbūves

Ja apdrošināšanas objekts ir jaunbūve, tad tiek apdrošinātas ēkas un būves, kurām ir likumīgi uzsākts un nav pabeigts būvniecības process, bet ir izbūvēti konstruktīvie elementi – pamati, sienas, jumts, starpsienas, inženierkomunikācijas, logi un ārdurvis, un kuras nav pieņemtas ekspluatācijā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

5) Kustamais īpašums

Ja apdrošināšanas objekts ir fizisko personu kustamais īpašums (mājas manta), tad tiek apdrošinātas apdrošinātājam vai ar viņu dzīvojošiem ģimenes locekļiem piederošas vai likumīgā valdījumā esošas ikdienas lietošanai paredzētas kustamas lietas, kas atrodas ēkas vai telpu iekšpusē (ja apdrošināšanas polises īpašajos nosacījumos nav noteikts citādi), un kas ir iekļautas mājas mantas saraksta attiecīgajā grupā. Mājas mantu var apdrošināt kā lietu kopumu pa objektu grupām vai saskaņā ar sarakstu, uzskaitot lietas atsevišķi, kurš līdz ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu kļūst par tā neatņemamu sastāvdaļu. Mājas mantu kā lietu kopumu var apdrošināt šādās grupās: apģērbs un cita manta; mēbeles; sadzīves tehnika un elektronika. Lietas, kuru vērtība pārsniedz 1000,00 LVL, jāapdrošina saskaņā ar sarakstu, uzskaitot tās atsevišķi. Ja šis priekšmets nav uzskaitīts atsevišķi, tad to maksimālā apdrošinājuma summa ir 1000,00 LVL.

Ja apdrošināšanas objekts ir juridiskās personas kustamais īpašums, tad tiek apdrošināti juridiskās personas pamatlīdzekļi, izejvielas, pamatmateriāli un palīgmateriāli, nepabeigtie ražojumi, gatavie ražojumi un preces pārdošanai, saskaņā ar grāmatvedības uzskaites dokumentiem, kuri ir noformēti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

6) Citi objekti

Citi objekti saskaņā ar Apdrošinātāja un Apdrošinājumaņēmēja starpā panāktu rakstisku vienošanos.

2.3. Apdrošināšanas objektu izņēmumi

Apdrošināšana neattiecas uz:

- 1) skaidro naudu Latvijas vai ārzemju valūtā;
- 2) vērtspapīriem (akcijām, obligācijām un citiem) un dokumentiem (rokrakstiem, plāniem, zīmējumiem, grāmatvedības un lietvedības grāmatām un citiem);
- 3) modeļiem, maketiem, paraugiem, zīmējumiem, formām un tml.;
- 4) juvelierizstrādājumiem, dārgmetāliem un dārgakmeņiem;
- 5) datiem un programmatūrām, datu bāzēm un citu informāciju tehniskajos informācijas nesējos;
- 6) markām, monētām, gleznām, skulptūrām vai citām kolekcijām vai mākslas darbiem un antikvāras lietām;
- 7) sprāgstvielām, ieročiem un munīcijai;
- 8) transporta līdzekļiem, pārvietojamām celtniecības, lauksaimniecības vai citām mašīnām;
- 9) kustamo īpašumu, kas atrodas nomā, pieņemts glabāšanā vai uz komisiju;
- 10) spēļu automātiem, naudas maiņas automātiem, bankomātiem, žetoniem un maksājumu un priekšapmaksas kartēm, braukšanas biļetēm un līdzīgām lietām;
- 11) dzīvniekiem, augiem, mežiem, sējumiem, malku;
- 12) pagaidu būvēm, pārvietojamiem vagoniņiem, siltumnīcām, tellītiem, piepūšamām konstrukcijām un tajās esošajai mantai;
- 13) ēkām un telpām avārijas stāvoklī un tajās esošajai mantai;
- 14) nelikumīgi uzbūvētām ēkām vai jaunbūvēm, kuru būvēšanai vai

- rekonstrukcijai vai renovācijai nav saņemtas visas nepieciešamās normatīvajos aktos atļaujas un citi dokumenti;
- 15) ēkās vai pie tām uzstādītām iekārtām un ietaisēm (antennām, izkārtnēm, rektlīnām iekārtām, ārējiem kondicionieriem un tam līdzīgām lietām);
- 16) ārējiem cauruļvadiem, kas atzarojas no apdrošinātās ēkas līdz maģistrālajam vadam;
- 17) nozogojumiem, vārtiem, pagalmu un teritoriju segumiem;
- 18) logu, skatlogu, durvju, sienu utml. stiklojumam, kura vienlaidus virsmas laukums ir lielāks par 3 kv.m (minētie objekti ir apdrošināti tikai pret uguns risku).

2.4. Šo noteikumu 2.3. punktā aprakstīto objektu apdrošināšana var tikt veikta pēc pušu savstarpējas vienošanās, uzskaitot objektus atsevišķi vai izdarot atzīmi apdrošināšanas polises īpašajos nosacījumos.

2.5. Apdrošināšanas vērtības noteikšana.

- 1) Apdrošināšanas vērtība tiek norādīta apdrošināšanas polisē atsevišķi katram objektam vai objektu grupai. Gadījumā, ja apdrošināšanas vērtība nav norādīta polisē, par pamatu tiek ņemta apdrošinātā objekta faktiskā vai tirgus vērtība, saskaņā ar šo noteikumu 1.5.2. un 1.5.3. punktiem.
- 2) Apdrošinot ēkas un būves, apdrošināšanas vērtība tiek noteikta pēc sekojošām metodēm:
 - a) to atjaunošanas vērtība atbilstoši 1.5.1. punktam, ja to nolietojuma pakāpe nepārsniedz 30% no to atjaunošanas vērtības;
 - b) to faktiskā vērtība atbilstoši 1.5.2. punktam, ja to nolietojuma pakāpe ir lielāka par 30% no to atjaunošanas vērtības.
- 3) Apdrošinot iekārtas, mašīnas un citu kustamo īpašumu (mantu), apdrošināšanas vērtība tiek noteikta pēc sekojošām metodēm:
 - a) to atjaunošanas (aizvietošanas) vērtība atbilstoši 1.5.1. punktam, ja to nolietojuma pakāpe nepārsniedz 30% no to atjaunošanas vērtības;
 - b) to faktiskā vērtība atbilstoši 1.5.2. punktam, ja to nolietojuma pakāpe ir lielāka par 30% no to atjaunošanas vērtības;
 - c) to tirgus vērtība atbilstoši 1.5.3. punktam, ja:
 - ir grūti noteikt apdrošināšanas objekta nolietojuma pakāpi;
 - objektam ir augsta nolietojuma pakāpe, bet tas turpina saglabāt savas ekspluatācijas tehniskās īpašības īpašu glabāšanas vai ekspluatācijas režīma apstākļu dēļ.
- 4) Pusēm savstarpēji vienojoties var tikt pielietota cita apdrošinājuma objektu apdrošināšanas vērtības noteikšanas metode.
- 5) Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas apdrošināšanas polisē norādītā apdrošinājuma summa samazinās par izmaksātās atlīdzības lielumu.

2.6. Apdrošinājuma summa tiek noteikta apdrošināšanas līgumā pēc pušu vienošanās, izejot no apdrošinātā objekta apdrošināšanas vērtības apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā. Apdrošinājuma summa nedrīkst pārsniegt apdrošinātā objekta apdrošināšanas vērtību.

Ja apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošinājuma summa ir zemāka nekā apdrošinātā objekta apdrošināšanas vērtība (zemapdrošināšana), tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta proporcionāli apdrošinājuma summas attiecībai pret apdrošināšanas objekta apdrošināšanas vērtību. Ja, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinājuma summa izrādās lielāka nekā apdrošināšanas objekta vērtība, apdrošināšanas atlīdzības summa tiek aprēķināta un izmaksāta nepārsniedzot faktiskos zaudējumus un apdrošināšanas objekta vērtību.

Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, Apdrošinātājs un Apdrošinājumaņēmējs var rakstiskā veidā vienoties par sākotnējās apdrošinājuma summas atjaunošanu. Šajā gadījumā, Apdrošinājumaņēmējam līdz nākamā apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdim jāsamaksā Apdrošinātāja noteiktā papildus apdrošināšanas prēmija.

Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā tika veiktas apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, apdrošināšanas līgums paliek spēkā līdz tajā norādītā darbības termiņa beigām (ja šajos noteikumos nav paredzēts citādi) ar apdrošinājuma summu, no kuras tiek atskaitīta apdrošināšanas līguma ietvaros izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību summa.

3. Apdrošinātie riski un vispārējie izņēmumi

3.1. Šajos noteikumos minētie riski ir apdrošināti tikai tad, ja tie ir norādīti apdrošināšanas polisē.

1) Uguns

- a) Ugunsgrēks – nekontrolējama patstāvīga degšana, kas nekontrolēti izplatās laikā un telpā.
- b) Zibens – ir zibens uzplaisnījums, kurš sabojā objektu tieši tāpat tam.
- c) Gāzes un tvaika sprādziens – ir pēkšņa enerģijas atbrīvošana, ko izsauc gāzes vai iztvaikojošu spēks. Par rezervuāra (katla, cauruļvada u.c.) sprādzienu tiek atzīts tikai tāds sprādziens, kad šā rezervuāra sienas ir tik stipri sapostītas, ka kļūst iespējams spiediena izlīdzināšanās rezervuāra iekšpusē un ārpusē.
- d) Pilotējamo lidojošo objektu vai to salūzušo daļu uzkrīšana uz apdrošināšanas objektu.

2) Stihiskās nelaimes

- a) Plūdi – teritorijas applūšana ar ūdeni, kas pārgājis pāri dabas ūdenstilpju robežām. Par plūdiem nav uzskatāma gruntsūdeņu līmeņa paaugstināšanās.
- b) Kruša – nokrišņi ledus graudu veidā.
- c) Vētra – vējš ar ātrumu virs 18 m/sek.
- d) Zemestrīce – zemes virsmas trīcēšana, ko izraisa kustības zemes garozā, kas pēc starptautiskās skalas ir vismaz 6 balles pēc Rihtera skalas stipra.
- e) Viesulis, orkāns.
- f) Vulkāna izvirdums, pazemes uguns darbība.

3) Ūdens riski

Apdrošināšanas objekta bojāšana ar ūdeni no ūdensvada, kanalizācijas, apkures un ugunsdzēsības sistēmām.

4) Zādzība un laupīšana

- a) Zādzība – apdrošinātā īpašuma slepena zādzība ar ielaušanos, kas saistīta ar iekļūšanu telpā, kur šis īpašums atrodas, ar noteikumu, ka iekļūšana telpā notikusi, uzlauzot durvis, logus un citas ieejas, izmantojot mūķizerus, viltotas atslēgas un citus speciāli tam paredzētus vai izmantošanai noderīgus līdzekļus.
- b) Laupīšana – apdrošinātā īpašuma iegūšana, kas saistīta ar vardarbību, kura ir bīstama īpašuma turētāja dzīvībai un veselībai, vai, kas saistīta ar draudiem pielietot šādu vardarbību ar noteikumu, ka minētā darbība notiek telpā, kurā atrodas apdrošinātais īpašums, un, ka iekļūšana šajā telpā ir notikusi, uzlauzot durvis, logus un citas ieejas, izmantojot mūķizerus, viltotas atslēgas un citus speciāli tam paredzētus vai izmantošanai noderīgus līdzekļus.

5) Stiklu sasišana

6) Trešo personu ļaunprātīga rīcība

Trešo personu ļaunprātīga rīcība – apdrošinātā īpašuma tīša iznīcināšana vai bojāšana, kas izdara trešās personas, veicot darbības, kuras saskaņā ar LR Krimināllikuma var kvalificēt kā svešas mantas tīšu iznīcināšanu vai bojāšanu, ja attiecīgs noziedzīgs nodarījums fiksēts valsts tiesībsargājošajās institūcijās.

7) Sadursme

Sadursme – jebkura veida transporta līdzekļa tiešs trieciens apdrošināšanas objektam trešās personas darbības dēļ.

8) Citi riski

Citi riski pēc pušu vienošanās, kas tiek noteikti apdrošināšanas polises īpašajos nosacījumos.

Apdrošinātājs atlīdzina tikai tiešos materiālos zaudējumus, kuri radušies apdrošinātajam augstākminēto notikumu rezultātā.

3.2. Par apdrošināšanas gadījumiem netiek uzskatīti un netiek atlīdzināti tādi zaudējumi, kuri tieši vai netieši radušies:

- 1) visāda veida kara darbību, pilsoņu kara vai tā seku, tautas nemieru, dumpja, streiku, lokautu un terorisma dēļ;
- 2) konfiskācijas, revizīcijas, aresta, atsavināšanas, iznīcināšanas vai sabojāšanas rezultātā;
- 3) jebkuras formas kodolenerģijas un radiācijas iedarbības rezultātā;
- 4) zaudējumi no bojājumiem, ko izsaucis uguns, kura nav radusies ugunsgrēka rezultātā, kā arī zaudējumu, kas radušies apdrošinātajam īpašumam tā apstrādes rezultātā ar uguni, siltumu vai citu termisko iedarbību uz tiem, ar mērķi to pārstrādāt vai citu mērķu dēļ (piemēram, žāvēšana, vārīšana, gludināšana, kūpināšana, cepšana, karsta apstrāde vai metālu kausēšana utt.);
- 5) pašai zedēšanās, rūgšanās, sapūšanas vai citu apdrošināto priekšmetu dabīgo īpašību rezultātā;
- 6) ēku vai to daļu sagrūšanas rezultātā, ja sagrūšanu nav izsaukusi apdrošināto risku iestāšanās;
- 7) apdrošināšanas objekta rekonstrukcijas, remonta darbu veikšanas, kā arī pārvietošanas vai pārkārtošanas rezultātā;
- 8) apdrošināšanas objekta nolietojuma dēļ;
- 9) ēkā vai telpās iekļūstot lietus ūdenim, krusai, sniegam vai dubļiem caur logiem, durvīm, jumtu un atverēm, ja tās nav radušās apdrošināto risku rezultātā;
- 10) ūdens, siltuma un elektroenerģijas piegādes pārtraukumu vai traucējumu dēļ;
- 11) lietus vai sniega kušanas no jumta, logiem, durvīm, ēkas šūvēm, konstrukcijām vai notekcaurulēm rezultātā;
- 12) gruntsūdeņu un notekūdeņu līmeņa celšanās dēļ vai par pārplūstot ūdens savākšanas sistēmām;
- 13) sala, pelējuma, mitruma, sēnīšu vai baktēriju, insektu, tārpu, grauzēju vai citu dzīvnieku iedarbības dēļ;
- 14) kustamajam īpašumam, kas glabājas pagrabu vai citās iedzīlīnātās telpās zemāk par 20 cm no grīdas virspuses;
- 15) ūdens risku gadījumā:
 - izdevumus bojāto inženierkomunikācijas iekārtu remontam un iegādei, kuri bija par ūdens noplūdes iemeslu (pie inženierkomunikācijas iekārtām tiek uzskatīti, piemēram, cauruļvadi, krāni, ventīļi, tvertnes, vannas, radiatoru, apkures katli, boileri utl.);
 - zaudējumus, kas radušies Apdrošinājumaņēmējam piederošo inženierkomunikācijas iekārtu dabiskā nolietojuma, korozijas, pūšanas vai rūšēšanas dēļ;
- 16) trešo personu ļaunprātīgās rīcības dēļ, ja netika veikti pietiekami pasākumi pret citu personu iekļūšanu apdrošinātā teritorijā (nav aizslēgtas durvis, aizvērti logi), atslēgas vai apdrošinātais īpašums nodots trešajai personai lietošanā, kura pēc tam izdarījusi prettiesisku darbību vai ja Apdrošinājumaņēmējs labprātīgi ielaida trešo personu apdrošinātā teritorijā, vai ja zaudējumus nodarījis izdarot krāpšanu, vai īpašuma pazušanas iemesls nav zādzība ar ielaušanos vai laupīšana.

3.3. Apdrošinātājs neatlīdzina zaudējumus:

- 1) par bojājumiem nelikumīgi uzbūvētajām un/vai ekspluatētajām ēkām vai jaunbūvēm, kuru būvēšanai, rekonstrukcijai vai renovācijai nav saņemtas visas nepieciešamās normatīvajos aktos paredzētās atļaujas un citi dokumenti, un tajās esošajam īpašumam;
- 2) ja apdrošinātais, apdrošinājumaņēmējs vai ar tiem saistītās personas (ģimenes locekļi, radnieki līdz trešajai pakāpei un personas, kas ir svainības attiecībās ar apdrošināto vai apdrošinājumaņēmēju līdz otrajai pakāpei, darbinieki, komercsabiedrības dalībnieki un akcionāri, pilnvarotās personas un citi pārstāvji) veica darbības, kuras vērstas uz zaudējuma rašanos, kā arī, ja norādītās personas maldināja apdrošinātāju vai viņa pārstāvjus par cēloņu un zaudējumu apmēra noteikšanu;
- 3) ja apdrošinātais, apdrošinājumaņēmējs vai ar viņu saistītās personas (skat. 3.3. punkta 2. apakšpunktu) neievēro normatīvajos aktos un administratīvajos lēmumos noteiktos ugunsdrošības un apsardzes noteikumus, būvnormatīvus, dažādu darbu veikšanas noteikumus, kā arī citas prasības par apdrošinātā objekta uzturēšanu un ekspluatāciju;
- 4) ja pēc attiecīgā apdrošinātāja pieprasījuma saņemšanas apdrošinātais

vai apdrošinājumaņēmējs vairāk par 6 mēnešiem nav piestādījis tajā norādītos dokumentus;

- 5) ja apdrošināšanas gadījuma fakts nav apstiprināts ar kompetento institūciju dokumentiem;
 - 6) ja apdrošinātais vai apdrošinājumaņēmējs neievēro šo noteikumu 9.1. punktu;
 - 7) citos gadījumos, ja to paredz šie apdrošināšanas noteikumi un Latvijas Republikas spēkā esošie normatīvie akti;
 - 8) ja Apdrošinātais vai Apdrošinājumaņēmējs ar Jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ ir pārkāpis šo apdrošināšanas noteikumu 8.1. un/vai 8.2. punktus noteiktās prasības.
- 3.4. Apdrošināšanas atlīdzība netiek izmaksāta attiecībā uz sekojošām apdrošinātā prasībām:
- 1) tādu izdevumu atlīdzināšana, kuri saistīti ar izdevumu atlīdzināšanu trešajām personām, kuras cietušas apdrošināšanas gadījuma iestāšanās rezultātā;
 - 2) apkārtējai videi nodarītā kaitējuma atlīdzināšana;
 - 3) tādu izdevumu atlīdzināšana, kas saistīti ar sodu un citu obligāto maksājumu samaksu, kas attiecas uz apdrošināto par apdrošināšanas gadījumu;
 - 4) zaudējumu un citu izdevumu atlīdzināšana, kuri saistīti ar jebkādu līgumsaistību neizpildi vai nepienācīgu izpildi;
 - 5) netiešo zaudējumu atlīdzināšana nesapeņemto ienākumu veidā, kas saistīti ar apdrošināšanas objekta tālākās izmantošanas iespējamības zaudēšanu, tajā skaitā nomas vai īres maksas nesapeņemšanu, ja polisē nav paredzēts citādi;
 - 6) zaudējumu atlīdzināšana, kas radusies saimnieciskās darbības pārtraukuma dēļ, ja polisē nav paredzēts citādi.

4. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas kārtība

- 4.1. Apdrošinājumaņēmējs, pēc Apdrošinātāja pieprasījuma, aizpilda un paraksta Apdrošinātāja noteiktās formas pieteikumu īpašuma apdrošināšanai. Apdrošinājumaņēmējs ir atbildīgs par apdrošināšanas pieteikumā norādītās informācijas patiesumu.
- 4.2. Slēdzot apdrošināšanas līgumu Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums:
 - 1) paziņot Apdrošinātājam par visiem Apdrošinājumaņēmējam zināmiem apstākļiem, kā arī sniegt citu informāciju, kam ir būtiska nozīme apdrošināšanas gadījuma iestāšanās iespējamības noteikšanai un apdrošināmā riska novērtēšanai;
 - 2) pēc Apdrošinātāja pieprasījuma uzrādīt Apdrošinātājam īpašuma apskates veikšanai līdz apdrošināšanas līguma noslēgšanai. Apdrošinātājs nav atbildīgs par bojājumiem, kuri ir bijuši apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī un kuri ir fiksēti apdrošināšanas pieteikumā.
- 4.3. Ja pēc apdrošināšanas līguma noslēgšanas tiek konstatēts, ka Apdrošinājumaņēmējs ar Jaunu nolūku vai aiz rupjas neuzmanības ir sniedzis Apdrošinātājam nepatiesu informāciju par apstākļiem, kas ir norādīti šo noteikumu 4.2.punkta pirmajā apakšpunktā, Apdrošinātājs ir tiesīgs atzīt apdrošināšanas līgumu par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju šādā gadījumā Apdrošinātājs neatmaksā.

5. Apdrošināšanas prēmijas samaksas kārtība

- 5.1. Apdrošinātājam, vienojoties ar Apdrošinājumaņēmēju, apdrošināšanas prēmija var būt samaksāta Latos vai apdrošināšanas līgumā norādītajā valūtā, skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu Apdrošinātāja norēķinu kontā. Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar pārskaitījumu, tad par samaksas datumu tiek uzskatīta tā diena, kad naudas līdzekļi ir ieskaitīti Apdrošinātāja norādītajā norēķinu kontā. Gadījumā, ja apdrošināšanas prēmija tiek iemaksāta citā valūtā, nekā ir norādīta apdrošināšanas polisē, konvertēšanai tiek piemērots Latvijas Bankas noteiktais valūtu maiņas kurss uz apdrošināšanas prēmijas samaksas dienu.
- 5.2. Apdrošinājumaņēmējam ir pienākums samaksāt apdrošināšanas prēmiju apdrošināšanas līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā. Apdrošinātājs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesīgs izbeigt apdrošināšanas līgumu, ja Apdrošinājumaņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem.
- 5.3. Ja puses vienojas, ka apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās, tad pēc apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā apdrošināšanas līgums ir spēkā ar tajā norādīto spēkā stāšanās dienu. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa nav samaksāta līdz apdrošināšanas līgumā noteiktajam termiņam, uzskatāms, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.
- 5.4. Kārtējie apdrošināšanas prēmijas maksājumi Apdrošinājumaņēmējam jāveic saskaņā ar apdrošināšanas polisē paredzētajiem termiņiem. Ja apdrošināšanas līgumā noteiktā apdrošināšanas prēmija vai tās daļa nav samaksāta pilnībā, Apdrošinātājam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu.

6. Apdrošināšanas līguma darbības termiņš un teritorija

- 6.1. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts uz noteiktu, savstarpēji saskaņotu laiku līdz pieciem gadiem.
- 6.2. Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas tās dienas plkst. 24:00 (pēc Latvijas laika), kas apdrošināšanas līgumā ir norādīta kā tā darbības izbeigšanas diena.
- 6.3. Apdrošināšanas objekts skaitās apdrošināts pēc viņa pastāvīgās atrašanās vietas, kura norādīta apdrošināšanas polisē. Ja apdrošināšanas līgumā nav paredzēts citādi, kustamais īpašums tiek uzskatīts par apdrošinātu, ja tas atrodas apdrošināšanas līgumā norādītās ēkas vai telpu iekšpusē.
- 6.4. Ja apdrošinātais īpašums atstāj apdrošināšanas polisē norādīto teritoriju, apdrošināšanas aizsardzība tiek pārtraukta.

7. Apdrošināšanas līguma darbības izbeigšana

- 7.1. Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas šādos gadījumos:
 - 1) Apdrošinātājs pilnībā ir izpildījis savas saistības;
 - 2) apdrošinātā juridiskā persona ir likvidēta un tai nav tiesību pārņēmeja;
 - 3) ar tiesas nolēmumu apdrošināšanas līgums atzīts par spēkā neesošu;
 - 4) pēc Apdrošinātāja iniciatīvas pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās, kad ir izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība, vai pirms apdrošināšanas atlīdzības izmaksas, ja noteikts ar apdrošināšanas gadījumu saistīto zaudējumu apmērs;
 - 5) puses par to ir vienojušas apdrošināšanas līguma darbības laikā;
 - 6) citos šajos noteikumos un LR normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.
- 7.2. Šajos apdrošināšanas noteikumos un LR normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos apdrošināšanas līgumu izbeidz, attiecīgajai pusei nosūtot rakstveida paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu. Ja LR normatīvie akti un šie apdrošināšanas noteikumi nenosaka citu apdrošināšanas līguma izbeigšanas kārtību, Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 (piecpadsmit) dienām no rakstveida paziņojuma nosūtīšanas dienas.
- 7.3. Apdrošinātājam un Apdrošinājumaņēmējam ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 (piecpadsmit) dienām no dienas, kad attiecīgā puse (Apdrošinātājs vai Apdrošinājumaņēmējs) nosūtījis rakstveida paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu. Ja apdrošināšanas atlīdzība ir mazāka nekā starpība starp iemaksāto apdrošināšanas prēmiju un apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušos periodu, Apdrošinātājs atmaksā Apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas prēmijas daļu, kuras apmēru nosaka, no samaksātās apdrošināšanas prēmijas atskaitot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošināšanas prēmijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušo periodu un ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos Apdrošinātāja izdevumus, kuri nepārsniedz 25 procentus no kopējās apdrošināšanas prēmijas.
- 7.4. Ja apdrošinātājs risks iestājas Apdrošinātā, Apdrošinājumaņēmēja vai ar tiem saistītās personas (skat. 3.3. punkta 2. apakšpunktu) Jauna nolūka dēļ, apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu no minēto faktu konstatācijas brīža. Šajā gadījumā Apdrošinātājam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.
- 7.5. Apdrošinātā objekta īpašnieka maiņas gadījumā tiek piemēroti likuma „Par apdrošināšanas līgumu” 44. panta noteikumi.

8. Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanās

- 8.1. Apdrošinātājam un/vai Apdrošinājumaņēmējam apdrošināšanas līguma darbības laikā ir pienākums rakstveidā, tiklīdz tas ir iespējams, paziņot Apdrošinātājam par visiem tam zināmajiem apstākļiem, kuri var ievērojami palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu, tajā skaitā, bet ne tikai, par jebkurām izmaiņām sākuma informācijā (apdrošināšanas pieteikumā un tā pielikumos ietvertajā informācijā).
- 8.2. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinātājam ir tiesības pārbaudīt apdrošināšanas objektu, lai pārlicinātos, vai nav notikušas izmaiņas sākotnējā informācijā. Apdrošinājumaņēmēja un Apdrošinātā pienākums ir nekavējoties, bet ne vēlāk, ka 3 (trīs) darba dienu laikā, skaitot no Apdrošinātāja paziņojuma saņemšanas dienas, uzrādīt Apdrošinātājam apdrošināšanas objektu.
- 8.3. Ja Apdrošinātais vai Apdrošinājumaņēmējs ar Jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis šo noteikumu 8.1. un/vai 8.2. punktus noteiktās prasības, Apdrošinātājam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību. Šajā gadījumā Apdrošinātājs var izbeigt apdrošināšanas līgumu un neatmaksāt Apdrošinājumaņēmēja iemaksāto apdrošināšanas prēmiju.
- 8.4. Apdrošinātājam, ja tam ir paziņots par apstākļiem, kas paaugstina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību, vai šo noteikumu 8.2. punktā noteiktajā kārtībā nav uzrādīts apdrošināšanas objekts, Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesības uz apdrošināšanas līguma noteikumu grozīšanu un/vai papildus apdrošināšanas prēmijas samaksu proporcionāli riska palielinājumam.

9. Pušu tiesiskās attiecības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam

- 9.1. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinājumaņēmēja vai apdrošinātā pienākums ir:
 - 1) nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, paziņot par notikušo kompetentiem valsts un avārijas dienestiem, tai skaitā:
 - ugunsgrēka gadījumā – Ugunsdzēsības un glābšanas dienestam;
 - sadursmes, zādzības, laušanās un īpašuma ļaunprātīgas bojāšanas gadījumā – policijai;
 - gāzes sprādziena, inženierkomunikāciju sistēmu avāriju gadījumā – attiecīgam avārijas dienestam;
 - 2) veikt visus iespējamus un lietderīgos pasākumus, lai saglabātu apdrošināšanas objektu no tā turpmākās bojāejas vai bojājumiem, kā arī lai novērstu apdrošināšanas gadījuma iestāšanās iemeslus un sekas, kuras varētu veicināt papildu zaudējumus;
 - 3) nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 3 (trīs) darba dienu laikā, skaitot no momenta, kad Apdrošinājumaņēmējam, un/vai Apdrošinātājam kļuva zināms par notikušo negadījumu un bija iespēja informēt Apdrošinātāju par notikušo, iesniedzot Apdrošinātājam rakstisku pieteikumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu;
 - 4) nodrošināt iespēju apdrošinātājam vai tā pārstāviem veikt apskati, aplūkot notikuma vietu un piedalīties zaudējuma apmēra noteikšanā;
 - 5) iesniegt Apdrošinātājam dokumentus, kas apliecina neiespējamību savlaicīgi izpildīt šī punkta trešā apakšpunkta prasības;
 - 6) pēc apdrošinātāja pieprasījuma iesniegt īpašuma tiesības apliecinājošos dokumentus; juridiskajām personām – grāmatvedības dokumentus, kas

apliecina īpašuma iegādi un iegāmatojumu;

- 7) pēc apdrošinātāja pieprasījuma iesniegt citus dokumentus, kas nepieciešami pieteikuma par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu izskatīšanai pēc būtības.
- 9.2. Apdrošinātājs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību 30 dienu laikā, skaitot no dienas, kad Apdrošinātais un Apdrošinājuma ņēmējs ir pilnīgi un pienācīgi izpildījuši šo noteikumu 9.1. punktā minētos pienākumus. Lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu apdrošinātājs pieņem pēc tā, kad pilnīgi ir noteikti zaudējuma cēloņi un apmērs. Apdrošinātājam ir tiesības atteikt apdrošinātājam apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanā tajā zaudējuma daļā, kura nav apstiprināta ar attiecīgajiem dokumentiem.
- 9.3. Apdrošinātājam ir tiesības apturēt lēmuma pieņemšanu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu sekojošos gadījumos:
 - 1) ja ir šaubas par apdrošinātā tiesībām uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu līdz tam brīdim, kad tiks iesniegti nepieciešamie pierādījumi;
 - 2) ja izmeklēšanas iestāde uzsāk kriminālprocesu pret apdrošināto, apdrošinājuma ņēmēju vai ar tiem saistītām personām (skat. 3.3. punkta 2. apakšpunktu) un tiek veikta apstākļu izmeklēšana, kuri noveda pie zaudējumu iestāšanās līdz lēmuma par krimināllietas ierosināšanu, atteikšanas vai lēmuma stāšanās spēkā par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos apdrošināto, apdrošinājuma ņēmēju vai saistīto ar tām personu atzīšanu par vainīgām;
 - 3) ja nav iesniegti apdrošinātāja pieprasītie dokumenti.

10. Apdrošināšanas atlīdzības aprēķins

- 10.1. Apdrošinātājs veicot apdrošināšanas atlīdzības aprēķinu nosaka:
 - 1) apdrošināšanas objekta apdrošināšanas vērtību pēc objekta stāvokļa, kāds bija apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā;
 - 2) vai nav zemapdrošināšanas vai virsapdrošināšanas.
- 10.2. Par apdrošināšanas objekta, kas ir apdrošināts pēc atjaunošanas vērtības, bojājumiem, Apdrošinātājs aprēķina apdrošināšanas atlīdzības summu, sastādot nepieciešamo atjaunošanas izdevumu aprēķinu vai pamatojoties uz proporcionālītātes principu. Apdrošinātājs var aprēķināt summu, uz kādu samazinās apdrošināšanas objekta apdrošināšanas vērtība gadījumā, ja apdrošināšanas objekta pilna atjaunošana nav iespējama.
- 10.3. Apdrošināšanas objekta atjaunošanas izdevumu noteikšana.
 - 1) Ēkas (būves) atjaunošanas izdevumi ir mazākie izdevumi, kuros ietilpst:
 - a) izdevumi remontam vajadzīgajiem materiāliem un rezerves daļām;
 - b) izdevumi remontdarbu apmaksai;
 - c) izdevumi materiālu piegādei līdz remonta veikšanas vietai;
 - d) citi saskaņotie ar Apdrošinātāju izdevumi, kas nepieciešami, lai atjaunotu apdrošināšanas objektu līdz tādām stāvoklim, kādā tas bija tieši pirms apdrošināšanas gadījuma iestāšanās.
 - 2) Iekārtu, inventāra, preču un citu kustamo īpašumu atjaunošanas izdevumi ir mazākie izgatavošanas vai iegādes izdevumi.
 - 3) Atjaunošanas izdevumos neietilpst:
 - a) papildus izdevumi, kurus rada apdrošinātā objekta izmaiņas vai uzlabojumi;
 - b) izdevumi, kas saistīti ar objekta pagaidu palīgremontu vai atjaunošanu;
 - c) pievienotās vērtības nodoklis, ja izdevumi tiek atlīdzināti personai – pievienotās vērtības nodokļa maksātājam;
 - d) citi izdevumi, kas pārsniedz nepieciešamos izdevumus.
- 10.4. Par apdrošināšanas objekta, kas ir apdrošināts pēc faktiskās un tirgus vērtības, bojājumiem, Apdrošinātājs aprēķina apdrošināšanas atlīdzības summu, pamatojoties uz vienu no sekojošām aprēķināšanas metodikām:
 - 1) Nolietojuma atskaitīšanas princips. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības apmēru par apdrošināšanas objektu bojājumiem, kas ir apdrošināti pēc faktiskās un tirgus vērtības, no tā atjaunošanas izdevumiem tiek atskaitīta apdrošināšanas objekta nolietojuma pakāpe apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā. Gadījumā, ja pēc apdrošināšanas atlīdzības aprēķina pēc apdrošināšanas objekta bojājumiem, kurš apdrošināts pēc tirgus vērtības, ir grūti noteikt nolietojuma pakāpi, tad to vērtība tiek noteikta, ņemot vērā tirgus vidējo vērtību uz priekšmetiem, kuri ir analogiski pēc saviem parametriem: vecums (plus-mīnuss 3 gadi) un izgatavošanas teritorija.
 - 2) Proportionalitātes princips. Apdrošināšanas atlīdzības summu par apdrošināšanas objektu bojājumiem Atdrošinātājs aprēķina, pamatojoties uz proporcionālītātes principu, ņemot vērā bojāto sastāvdaļu attiecību pret apdrošināšanas objektu kopumā. Apdrošinātājs aprēķina apdrošināšanas atlīdzības summu, pamatojoties uz saviem iekšējiem normatīvajiem aktiem.
- 10.5. Apdrošināšanas atlīdzība apdrošināšanas objekta iznīcināšanas, bojāejas vai zādzības gadījumos tiek aprēķināta apdrošināšanas vērtības apmērā pēc objekta stāvokļa, kāds bija apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienā, bet ne vairāk par esošo apdrošinājuma summu. Apdrošināšanas objekta atlieku vērtība tiek atskaitīta no apdrošināšanas atlīdzības summas, ja puses nav vienojušās par apdrošināšanas objekta atlieku pāreju apdrošinātāja īpašumā saskaņā ar šo noteikumu nosacījumiem.
- 10.6. Apdrošinātājs sedz, bet ne vairāk kā 10% no apdrošinājuma summas, nepieciešamos lietderīgos, Apdrošinātā apmaksātos izdevumus, kuri radušies apdrošināšanas gadījuma iestāšanās rezultātā un saistīti ar zaudējumu novēršanu vai to apmēra samazināšanu.
- 10.7. Apdrošinātājs sedz, bet ne vairāk kā 10% no zaudējuma summas, nepieciešamos lietderīgos, Apdrošinātā apmaksātos izdevumus, kuri radušies apdrošināšanas gadījuma iestāšanās rezultātā un saistīti ar apdrošināšanas objekta atlūzu un atlieku aizvākšanu, teritorijas attīrīšanu, ēku un celtņu nojaukšanu.

11. Apdrošināšanas atlīdzības izmaksas noteikumi

- 11.1. Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 15 dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, ja vien apdrošināšanas atlīdzības izmaksa nav paredzēta periodisku maksājumu vai nodrošināmo pakalpojumu veidā vai Apdrošinātājs un apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs pēc tam, kad pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, nav vienojušies par citu apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtību. Ja apdrošinātais ir saņēmis atlīdzību par zaudējumiem no trešajam personām, tad apdrošinātājs samaksā tikai starpību starp summu, kura ir jāatlīdzina, pamatojoties uz apdrošināšanas noteikumiem, un summu, kuru apdrošinātais saņēmis no trešajam personām. Šajā gadījumā apdrošinātā pienākums ir nekavējoties paziņot par to apdrošinātājam. Apdrošinātājam ir tiesības atjaunot bojāto, iznīcināto vai pazudušo apdrošināšanas objektu vai nomainīt to ar līdzvērtīgu, neizmaksājot apdrošināšanas atlīdzību naudā, kā arī norādīt uzņēmumu, kurš veiks īpašuma atjaunošanu.
- 11.2. Gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu apdrošināšanas objekta apdrošinājuma summas apmērā, atskaitot franšīzi, tad apdrošinātājam ir tiesības pieprasīt no apdrošinātā nodot īpašumā tā apdrošināšanas objekta atliekas, par kuru tiks izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība. Apdrošinātājam ir pienākums iesniegt visus nepieciešamos dokumentus, lai pārformētu īpašuma tiesību pāreju uz apdrošināšanas objektu apdrošinātājam. Visus iespējamos izdevumus, kas saistīti ar īpašuma tiesību pārformēšanu, kāro apdrošinātais. Gadījumā, ja apdrošinātais atsakās nodot apdrošināšanas objekta atliekas apdrošinātāja īpašumā, vai ja apdrošinātais nepienācīgā veidā izpilda šī punkta noteikumus, tad apdrošinātājam ir tiesības atskaitīt apdrošināšanas objekta atlieku vērtības summu no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības summas.
- 11.3. Nozagto apdrošināšanas objektu, par kuriem tika veikta apdrošināšanas atlīdzības izmaksa, atgriešanas gadījumā, apdrošinātājs ir tiesīgs piedāvāt apdrošinātājam pieņemt atpakaļ apdrošināšanas objektu un atmaksāt agrāk saņemto apdrošināšanas atlīdzības summu. Apdrošinātājam nav tiesības atteikties no apdrošinātāja piedāvājuma pieņemt atpakaļ apdrošināšanas objektu un atmaksāt agrāk saņemto apdrošināšanas atlīdzības summu. Pēc savstarpējas vienošanās starp apdrošināto un apdrošinātāju atgrieztais apdrošināšanas objekts var tikt nodots apdrošinātāja īpašumā.
- 11.4. Ja apdrošinājuma ņēmējam ir parāds par apdrošināšanas prēmijas samaksu vai arī, ja apdrošināšanas prēmija nav samaksāta pilnā apmērā, ja puses bija vienojušās par apdrošināšanas prēmijas samaksu pa daļām, tad apdrošinātājam ir tiesības, neapturot apdrošināšanas līguma darbību atšķināt no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības summas naudas summu nesamaksātās apdrošināšanas prēmijas summas apmērā. Šis noteikums tiek piemērots arī apdrošināšanas prēmijas nepilnas samaksas gadījumos par citiem apdrošināšanas līgumiem un līgumiem par starpniecību apdrošināšanā, kurus noslēdzis apdrošinātājs ar apdrošinājuma ņēmēju vai apdrošināto.

12. Regresa tiesības

- 12.1. Ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu Apdrošinātājam, Apdrošinātājs izmaksātās summas apmērā pārņem Apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.
- 12.2. Saņemot apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošinātais atsakās par labu Apdrošinātājam no savu pirmprasības tiesību īstenošanas pret personu, kura ir atbildīga par apdrošināšanas gadījuma rezultātā nodarīto zaudējumu. Apdrošinātājam ir pienākums nodot apdrošinātājam visu apdrošinātā rīcībā esošo informāciju, kā arī veikt citas formalitātes, kas ir nepieciešamas apdrošinātāja regresa prasību tiesību īstenošanai. Gadījumā, ja regresa tiesību realizācija nav iespējama, Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā jaunā nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ, Apdrošinātājam ir pienākums 15 darba dienu laikā pēc Apdrošinātāja pieprasījuma saņemšanas dienas atmaksāt viņam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, par kādu nav iespējama regresa prasība.

13. Strīdu izšķiršanas kārtība

- 13.1. Lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu var pārsūdzēt apdrošinātāja atbilstošās struktūrvienības vadītājam 30 dienu laikā nākošajās dienās.
- 13.2. Visi strīdi un domstarpības, kas rodas starp apdrošinātāju un apdrošinājuma ņēmēju vai apdrošināto uz apdrošināšanas līguma pamata, tiek risināti sarunu ceļā. Ja savstarpēja vienošanās netiek panākta, jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, ko cels apdrošinātājs, apdrošinājuma ņēmējs vai apdrošinātais, kas izriet no apdrošināšanas līguma, kas skar to vai tā pārkāpumu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks izšķirts tiesā saskaņā ar Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

14. Nobeiguma noteikumi

- 14.1. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņēmējs apliecinā, ka atļauj Apdrošinātājam, kā sistēmas pārziniņ, personas datu saņemšanai un personas datu operatoram, apstrādāt apdrošinājuma ņēmēja datus, tai skaitā, sensitīvos personas datus un personas identifikācijas (klasifikācijas) kodus, saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu un citiem Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Šajā punktā minētais apliecinājums ir spēkā arī uz tām fiziskām personām, kas slēdz apdrošināšanas līgumus juridiskas personas vārdā.
- 14.2. Apdrošinātāja, Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā tiesiskās attiecības, kas nav noteiktas un atrunātas šajā sadaļā, tiks risinātas saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.